

ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ, ЯК ФАКТОР ЗНИЖЕННЯ АВТОТРАНСПОРТНОГО ЗАБРУДНЕННЯ В МІСТАХ

студент Березова С.М.

(науковий керівник асп. Лямцев О.В.)

Для всіх розвинених країн світу екологічна ситуація, в містах, є предметом уваги не лише влади але й широких верств населення. Екологічна ситуація міст – «дзеркало», в якому відображується рівень соціально-економічного розвитку країни. Важливою характеристикою екологічної ситуації в містах є стан атмосферного повітря.

Атмосферне повітря найважливіший для всього живого природний ресурс, від якісного стану якого в значній мірі залежить здоров'я людини. Саме тому наукові дослідження щодо оцінки антропогенного навантаження на повітряний басейн великих промислових міст, розробка методів його регулювання відносяться до актуальних проблем сьогодення.

Останнім часом головну екологічну небезпеку для здоров'я міського населення становить автомобільний транспорт, який забруднює довкілля різноманітними високотоксичними компонентами, особливо важкими металами (кадмій, свинець, молібден, цинк, мідь, хром). Викиди автотранспорту містять сажу, що сприяє глибокому проникненню важких металів в організм людини. Отже, автомобільний транспорт посідає перше місце не лише за перевезенням вантажу і пасажирів, але й по забрудненню навколишнього середовища шкідливими викидами. Екологічна ситуація, що склалася в багатьох містах України вимагає здійснення дійових природоохоронних заходів.

Одним із ефективних факторів захисту повітря від шкідливих домішок, пилу і шуму є зелені насадження. Рослинність, забезпечує комфортність умов проживання людей в місті, регулює газовий склад повітря і рівень його забруднення, кліматичні характеристики міських територій, та знижує вплив шумового фактора. Так, наприклад, одне середнє дерево відновлює стільки кисню за добу, скільки його потрібно трьом людям. Великі лісопаркові масиви є активними провідниками чистого повітря в центральні райони міст. Тому нормальне існування людини в місті безпосередньо залежить від кількості парків та скверів, особливо для північних широт, де, ліси що

оточують місто не в змозі забезпечити такий рівень відновлення повітря, як в середній смузі.

Суттєвою особливістю кисню, що виробляється зеленими насадженнями, є його насиченість іонами, які несуть негативний заряд. В цьому також проявляється корисний вплив рослинності на стан людського організму. На іонізацію повітря впливає як ступінь озеленення, так і природний склад рослин. Найкращими іонізаторами є змішані хвойно-листяні насадження. Тому, ліси, що створюють зелений пояс навколо міст, здійснюють позитивний вплив на оздоровлення міського середовища, збагачуючи повітря легкими іонами. Найбільше сприяють підвищенню концентрації легких іонів в повітрі акація біла, береза карельська, дуб червоний і черешчатий, верба біла і плакуча, клен сріблястий і червоний, піхта сибірська, горобина звичайна, бузок звичайний, тополя чорна.

До санітарно-гігієнічних властивостей рослин також відносять їх можливість виділяти особливі леткі органічні сполуки, що називаються фітонцидами, які вбивають хвороботворні бактерії або затримують їх розвиток. Серед дерево-кущових порід, володіючих антибактеріальними властивостями, що позитивно впливають на стан повітряного середовища можна виділити барбарис, березу бородавчату, грушу, дуб, граб, ялину, жасмин, калину, каштан, липу, черемху, сосну.

Слід зазначити, що озеленення повинно проводитися відповідно до науково обґрунтованих принципів і нормативів. Тобто потрібно рівномірне розміщення серед забудов садів, парків, та інших великих зелених масивів, з приміськими лісами і водоймами в єдину і безперервну систему. Формування системи озеленення і його нормативи в різних населених пунктах залежать від їх географічного положення і місцевих умов: кліматичних (кількість атмосферних опадів, температурний режим, швидкість і напрям вітрів, характер інсоляції), природно-ландшафтних (існуючі лісові масиви, особливості побудови рельєфу і склад ґрунтів, розташування водойм), розмірів, народногосподарського профілю і планувальної структури міст.

Таким чином, за сучасних умов високого забруднення автотранспортом переважної більшості міст постає нагальна необхідність в їхньому озелененні: збільшенні площ приміських лісових насаджень, кількості садів та скверів.